

Beszélgetés Tim O'Reilly-vel

Veszélyesnek tartom azokat a vállalkozási formákat, amelyek olyan erőforrásokat használnak ki, aminek a létrehozásában vagy gazdagításában nem vesznek részt.

Az ezredforduló utáni első Linux World Expón rögzítettem egy beszélgetést Tim O'Reilly-vel. Tim számára az egyetlen érdekes játék az, ha előállhat egy látomással vagy látomások sorozatával, majd figyelheti, ahogyan ezek kibontakoznak – és láthatja, hogy ehhez a rendszer mely pontját kell megváltoztatnia.

Nemrég, meghallgattam a felvettelt és úgy találtam, hogy amit mondott, ma is éppen olyan időszzerű, mint annak idején – ha nem időszzerűbb. Tim következetesen követi Yogi Berra lehetetlen tanácsát: „Ha leágazást találsz utadon, válaszd azt!” Visszatekintve Tim nem hagyott ki az útja során egyetlen leágazást sem. A választásai mögött azonban következetesen volt valami irányadó.

A beszélgetés tükrében elmondhatjuk, hogy Tim jóslatai kivételesen előrelátónak és pontosnak bizonyultak, főleg azért, mert egy valami érdekelt igazán, mégpedig az, hogy miért nem adta el a céget. Annak ellenére, hogy a kiadók nem a legnépszerűbbek a tőkés befektetők köreiben (akik többre értékelik az esetlegesen milliárdokat hozó cégeket a ténylegesen milliókat hozóknál), az O'Reilly mutatói régóta növekedésről és sikerről szólnak. Még fontosabb, hogy a programipar egyik legbefolyásosabb cégéről van szó.

O'Reilly-n nem mutatkoztak a céges hiúság jelei – legalábbis a többi céghez hasonlítva, melyek vagy szerepeltek már a tőzsdén, vagy a tőzsdéi bevezetés felé tartottak. Ha más cégekhez viszonyítunk, az O'Reilly & Associates sohasem beszél önmaga eladásáról, a termékeiken és szolgáltatásaikon túlmenően. Az O'Reilly-t mindig is különösen tartózkodó pénzügyei jellemezték, igazi példaértékű magáncég, a szó legszorosabb értelmében. Tim már többször kifejtette nekem, hogy továbbra is ezen az úton szándékozik haladni.

Elgondolkodtam azon, hogy miért. A frissen tőzsdére került linuxos cégek számára 2000 a felfutás éve volt, a kiállítás idején még mindegyikük a befektetési láz hullámát lovagolta meg. A RedHat, a Cobalt Networks, az Andover és a VA Linux Systems, mind a tavalyi év utolsó negyedében kerültek a tőzsdére, részvényeik ropant módon túlértékelődtek. Amikor Timmel beszélgettem, a VA Linux éppen felvásárolta az Andover.net-et (ez most a VA Linux OSDN részlege) több mint egymilliárd dollár értékű részvényért. Kevesebb mint két hónappal azelőtt, a VA tőzsdére való bevezetésekor jegyezték fel a legnagyobb elsőnapni árfolyam-emelkedést, a részvény 239 dolláron zárt, de a nap folyamán volt rá üzletkötés 320 dolláros árfolyamon is. A RedHat négy hónappal korábban jelent meg a tőzsdén, árfolyama 270 dollár körül tetőzött a VA bevezetésekor. Amikor Timmel beszéltem, a VA 270 dolláron állt, a RedHat pedig körülbelül százon. Annak ellenére, hogy ezek a számok jóval elmaradtak a kezdeti csúcsoktól, a két cég nagyon-nagyon kapós volt, és természetesen velük együtt a Linux is. Mára a linuxos befektetési hullám elült, békés, mint egy tó. A VA Linux részvényei napjainkban körülbelül 13

dollárt érnek, a RedHat részvényei nagyjából tizet. Eközben az O'Reilly & Associates vidáman halad tovább útján, úgy tűnik, ők voltak a legbölcsebbek, amikor nem adták el magukat, semmi pénzért. Íme a Timmel folytatott beszélgetésem, mely még 2000. február elején készült.

Doc: *Az egyik haverom szerint, a kiállítók többet költöttek a pavilonokra, mint a világ összes linuxos cégének tavalyi bevétele. Ez szerinted is így van?*

Tim (nevetve): Nem hiszem, de mindegyik cégnek sok dolga akad, és sok elkölteni való pénze is.

Doc: *A Linux most nagyon izgalmas téma. Te fontos szereplő vagy ezen a területen. Nekem úgy tűnik, hogy könnyen eladhatnád a céget, ha akarnád, mégsem éltél a lehetőséggel. Miért?*

Tim: Ez igazából a második nagy robbanás, ennek mi is részesei voltunk. Az első a Web volt. A második a Linux és a nyílt forráskód robbanásszerű terjedése. Ha jobban belegondolok, voltak a Webet megelőzően is jelentős események. Lesznek a Linux után mások is. Elég régóta vagyunk a piacon ahhoz, hogy tudjuk, ezeket a folyamatokat sokkal inkább lehet hullámhoz hasonlítani, mint égbe szárnyaló töretlen vonalhoz. Az egyik hullám a másikra épül. Ha valamelyik hullámmal azonosulsz, rövid távon előnyökre teszel szert, de egyúttal bezárod magad a történelem egy adott állapotába. Lehattunk volna unixos cég, lehattunk volna PC-s cég vagy csoportmunka-programokra alapozó cég. Lehattunk volna tartalomszolgáltatók, internetes cég vagy most linuxos cég. Bíz bennem, ezek után is lesznek új hullámok. A Linux érdekes marad, de nem lesz olyan pezsgő téma, mint ebben a pillanatban. Nem is kell, hogy az legyen.

Doc: *Egyszerűen nem akarod magad beskatulyázni.*

Tim: Ez így van. Ezt a lehetőséget egyszerűen nem tartottam soha érdekesnek. Túl régi motorosok vagyunk. Jól végezzük a munkánkat, jól meghatározott szerepünk van, s ezt a szerepet játsszuk majd a továbbiakban is.

Doc: *Volt egy munkatársam, aki mindig azt mondta:*

„Ne mondd azt, hogy nem, inkább azt mondd: mennyiért?”. Ez másképp megfogalmazva azt jelenti, hogy mindennek megvan az ára. Ha ez így van, és még mindig nemet mondasz – amikor olyan cégek, mint az Andover, melynek a múlt évi jövedelme csak töredéke volt az O'Reillyénak, dollármilliárdokért kelnek el a tőzsdén – az azt jelenti, hogy az O'Reilly & Associates milliárdokat ér?

Tim (nevetve): Merem remélni.

Doc: *Rendben, szóval szeretsz hosszú távon gondolkodni. Kifejtenéd ezt bővebben?*

Tim: Mint sokan mások, én is programozással kezdtem, és, mint sok programozó, én is láttam, hogy mekkora szükség van a jó szakkönyvekre. A céget 1978-ban indítottuk, eredetileg szakirodalom írására szakosodott tanácsadó cég voltunk. A nyolcvanas évek elején, amikor divatba jöttek a nyílt rendszerek, a könyveinket eladtuk különböző Unix-forgalmazóknak. Fokozatosan könyvkiadó lett a szakértő cégből.

Doc: *De ti többek vagytok egy egyszerű könyvkiadónál. Egyben meghatározó szereplői is vagytok annak a piacnak, amely számára kiadjátok a könyveket.*

Tim: Szeretünk részesei lenni ennek az üzletágnak, és mindannak, ami ezt az üzletágot megváltoztatja. Úgy vélem, a legtöbb cégnél jobban érezzük, hogy merre mennek a dolgok, hiszen a szakma szívverését érzékeljük. Ez nagyrészt azzal magyarázható, hogy régóta itt vagyunk, és sok szakterületet lefedünk.

Doc: *Nem kötődtek egy bizonyos szakterülethez vagy témához, vagy bármihez?*

Tim: Nem. Mindenről van könyvünk, amiről egy programozó, vagy más műszaki ember olvasni szeretne.

Doc: *De az is lehet, hogy tanácskozást szerveztek.*

Tim: Vagy olyasmit kezdünk el, mint a GNN, amit később eladtunk az AOL-nak.

Doc: *Ezt el is felejtettem.*

Tim: Van néhány dolog, amit én is szeretnék elfelejteni.

Doc: *Beszéljünk a szellemi tulajdonról, hiszen jól tudom, hogy foglalkoztat. Jeff Bezosnak köszönhetjük, hogy a programokkal kapcsolatos szabadalmak kérdése ismét előtérbe került. Neki sikerült szabadalmaztatnia az egykattintásos vásárlást, majd szabadalmi perbe fognia a Barnes & Noble-t. Sokat hallottunk téged erről a dolgról nyilatkozni. Szeretném hallani, hogy mit jelent számodra a szellemi tulajdon.*

Tim: A szellemi tulajdon táptalaj. Nehéz létrehozni, de könnyű elpazarolni. Az ötletek, módszerek és lehetőségek talaja, amit bárki használhat. Ez gazdag talaj, amin üzleti vállalkozások is gyökeret ereszhetnek. Erre mindannyiunknak oda kell figyelni, és hozzá kell járulnunk a fejlődéséhez. De vannak olyan vállalkozási formák – főleg azok, melyek nagy felhajtást kerekítenek maguk köré és a tőzsdei befektetőkől tartják fenn magukat, igazi értékek szolgáltatása nélkül –, melyek nem dúsítják ezt a táptalajt. Ezek a vállalkozások kiszívják a tápanyagokat a rendszerből. Ha meg tudod győzni a fogyasztókat, hogy például nem kell fizetni a magas színvonalú műszaki adatokért, senki sem fog ilyet előállítani. Ezek a cégek kizsákmányolták a rövid távú lehetőségeket, ezzel egy csomó pénzt kihúztak a részvényesek zsebéből, ugyanakkor tönkre is tették azokat a feltételeket, amelyekre a sikerüket alapozták. Ez olyan, mintha azt mondanánk: „Hé, itt van ez a sok cucc, amihez majdnem ingyen hozzájutunk!” Úgy teszünk, mintha életképes vállalkozásunk lenne, pedig az előállítási költség alatt adjuk el a termékeinket. Ugyanez történik a természetes erőforrások kiaknázásakor a valós világban. Ugyan, a víz és a levegő ingyenes! Valaki egyszer megkérdezte *Ted Turnert*, hogy mire alapozná a vállalkozását, ha fiatalember lenne, azt mondta: „Vízre”. És víztározókat vesz mindenfelé. Tudja, hogy van, aminek igazi értéke van, akkor is, ha jelenleg alulértékeljük.

Doc: *Gondolod, hogy ez a helyzet a programok által képzett szellemi tulajdonnal is?*

Tim: Egyszerűen veszélyesnek tartom azokat a vállalkozási formákat, melyek olyan erőforrásokat használnak ki,

amelyek létrehozásában vagy gazdagításában nem vesznek részt. Ez kötelező jellegű a linuxos közösségben.

Mindeddig a linuxos közösség jobban tartja magát, mint az internetes. Csatlakoztam az Internet-közösség Tanácsához 1995-ben, mert láttam, hogy az Internet nagy durranás lesz. Reméltem, hogy sikerül követniük a Sierra Club mintáját. Úgy gondoltam, a környezetvédő mozgalom jó példa lehet az olyan emberek számára, akik azt mondják: „Jogom van ezekhez a közös javakhoz. Felszálalhatok mellettük akkor is, ha nem birtoklom őket.” Itt van ez a közös örökség, az Internet kultúrájának, az internetes programok és a nyílt forráskód kultúrájának öröksége, amit a természetes erőforrásokhoz hasonlóan kizsákmányolnak. A felhasználóknak fel kell állniuk, és azt kell mondaniuk: „Ne tegyétek ezt velünk!”

Doc: *Tehát azt mondhatnánk az Amazonnak, hogy ne perelje be a Barnes & Noble-t a szabadalma miatt, győzze le őket más úton.*

Tim: Pontosan. Versenyezhetsz, de ne úgy tedd ezt, hogy közben elpusztítod az alapokat, amikre építesz. Megint azt kell mondanom, hogy a linuxos és a nyílt forráskódú közösség sokkal ügyesebb volt, mint az Internet-közösség öt évvel ezelőtt. *Linus* és a különböző linuxos cégek mindig odafigyeltek arra, hogy a közösség rendelkezésére bocsássák az eredményeket, hiszen ez a közösség attól a környezettől függ, amit ők hoznak létre. Sokkal inkább tudatosult bennük, hogy mi a közös. De nem hiszem, hogy ez olyan messzire ható, mint amilyenek lennie kellene. Hagyni kell az embereket, hogy gondolkodjanak ezen, hosszú időn keresztül. Nem tudom, hogy ismered-e *Stewart Brand* *The Clock of the Long Now* című könyvét. Ott voltam egy előadáson, amit *Brian Enóval* tartott, és amelyen *Eno* elmesélte beszélgetését egy nővel, aki egy gyönyörű házban lakott, egy lepusztult külvárosban. Amikor *Eno* megkérdezte, hogy milyen itt élni, a nő azt válaszolta: mesés. Ekkor *Eno* rájött, hogy a nő a szűk értelemben vett „itt”-ről beszél, és nem a tágabb környezetéről. *Eno* elmondta, hogy megértette, hogy a társadalomnak sok baja abból adódik, ahogyan meghatározzuk azt, hogy mivel törődünk, hogy mennyire helyi jellegű az, és gyakran elkerüli a figyelmünket a tágabb környezet. Rosszabb esetben mi magunk rejtjük el ezt a nem túl szép képet, eltakarjuk a mi kis valóságunkkal.

Doc: *Úgy gondolod, ez a hasonlat találó a jelenlegi helyzetre, a tőzsdei piaccal és az őt körülvevő nagyobb piaccal szemben?*

Tim: Igen. Sok vállalkozás rövid távra tervez, kevesek érdekeit veszi figyelembe. Nem töltönek el túl sok időt azzal, hogy megkérdezzék: Mi lesz ebből az egész kultúrájának a haszna?

Doc: *Milyen messzire nyúlik vissza a nyílt forráskódú lelkiismeret?*

Tim: Sokat beszélünk a nyílt forrású programokról, de az IBM PC ugyanekkora forradalom volt a maga idejében – sőt, még mindig nyílt forrású gép. Ettől lett másolható. A nyíltsága óriási fejlesztési hullámnak adott teret. De mi

A frissen tőzsdére került linuxos cégek számára 2000 a felfutás éve volt, a kiállítás idején még mindegyikük a befektetési láz hullámát lovagolta meg.

történt ennek a felszínén? Létrejött egy új zárt birodalom, ami még zsarnokibb volt, mint az IBM a nagygépes időkben. Attól félek, hogy megint itt fogunk kikötni, a Linux ellenére. Évek óta mondogatom: attól, hogy egy programréteg szabad, még nem jelenti azt, hogy a következő réteg is az lesz. Várhatóan egyre több zárt forrású programot alapoznak majd szabad és nyílt forráskódúra, az új alkalmazások alapjába véve zártak lesznek. Nézd meg például az Amazont, vagy a MapQuestet, vagy az E-Trade-et. Ezeket a sráckokat nem érdekli a nyílt forráskódú felhasználási szerződés. A GPL nem számít, ha nem terjeszted a programodat. Az E-Toys nem akarja eladni az e-kereskedelmi programját, mert nincs rászorulva, hogy ezt megtegye – de ez rendszerben is van. Ez ellen nincs semmi kifogásom. Megjegyezném azonban, hogy ezek a fejlesztések nem részei az ökoszisztémának. Nem adnak semmit vissza annak a közös talajnak, melyben mindannyian gyökerezünk.

Doc: *Jobban szereted a GPL-t, más felhasználási szerződéssel szemben?*

Tim: Amit nem szeretek benne, az a megszállott jellege. Úgy értem, hogy nem muszáj az embereknek GPL-t használniuk, de ez néhány embert el is riaszt a használatától. Véleményem szerint az a legfontosabb, hogy olyan kultúrát kell létrehozunk, amiben a nyílt felületekre fejlesztő cégek megértik, hogy a saját érdekük a dolgokat mozgásban tartani. A Microsoftnak is több előnye származik abból, ha táplálja a Nyílt Forráskódú Közösséget, mint ha versenybe száll vele.

Doc: *Szerintem elkerülhetetlen, hogy az elkövetkező időben a Microsoft valamilyen módon támogassa a nyílt forráskódot.*

Tim: Lehetséges. De sok fontos pont van, amire az óriás cég támaszkodhat. Szerintem a Microsoft legnagyobb felismerése az volt, hogy léteznek ilyen szűk keresztmetszetek, és ha ezeket az átjárókat birtoklod, ellenőrizheted a piacokat, melyek ezektől függenek. És elhiheted nekem, sok ember gondolkodik hasonlóan az e-kereskedelem és a Web világában. Néhányuknak elég szilárd bástyákat sikerült építeni az ilyen fontos pontokra, ez menthetetlenül azt jelenti, hogy mások úgy táncolnak, ahogy ők fűtyülnek. Aggódom amiatt, hogy ebben az új rétegben is megjelennek az olyan szereplők, akik a kulcspontok ellenőrzésével próbálnak érvényesülni. Lehet, hogy nem olyan a befolyásuk, mint a Microsoftnak, de a saját súlycsoportjukban pont olyanok.

Doc: *Mi a helyzet az olyan médiaóriásokkal, mint az AOL/Time Warner?*

Tim: Nem nagyon foglalkoztatnak a médiaóriások. Az már fontosabb, hogy hogyan férünk hozzá a széles sávú hálózathoz. A forrás számít: az, hogy milyen gyorsan építik ki, hogy milyen hozzáférést tesznek majd lehetővé, és hogy ki fogja az egészet ellenőrizni. De az az igazság, hogy a tevékeny termelő/tétlen fogyasztó modell már nem működik túl jól. Ma már mindenki kapcsolatban van mindenkivel. Akik az élvonalban vannak, egyre inkább úgy gondolnak a piacra, mint a folyamatos beszélgetések területére.

Doc: *A keresletet és a kínálatot azonos súlyúnak látjuk.*

Tim: Igen. És szeretjük az olyan műszaki megoldásokat, amelyek hasonlóképpen működnek. Biztosan érdekli a Linux Jorunal olvasóit, hogy amikor létrehoztuk a weblapunkat, mi valósítottuk meg az első Windows NT kiszolgálón futó webkiszolgálót. Miért tettük ezt mi, egy unixos cég? Mert láttuk, hogy abban az időben a Web megsértette ezt az alapvető modellt. Az böngészőprogramot használó emberek döntő többsége Windows-rendszert használt, de nem voltak windowsos kiszolgálók. Mindig azzal vicceltem, hogy a Web lesz a világ legnagyobb csak olvasható csoportmunka-rendszere. Hiszen a kialakuló helyzet leginkább erre utalt. Mi egyszerűen csak megpróbáltuk életben tartani a Webről alkotott egyenrangú szemléletet. Ez sikerült is.

Doc: *Mi lett a végeredmény?*

Tim: Hát nem lett nagy üzlet, de rákényszerítettük a Microsoftot a webkiszolgálók piacára. A sok rossz ellenére, ma már a fent említett felületet használó emberek is meg tudnak jelenni tartalommal a Weben. Korábban lehetett hallani az egyirányú eljárásokról, olyan emberektől, akik a Webet a saját elképzeléseik szerint akarták kialakítani, a párbeszédese modell helyett a televízió mintájára.

Doc: *Megpróbálták a Webet a jó öreg televízió történetének utolsó fejezetévé alakítani.*

Tim: Így van. Az NT kiszolgáló választása, mint webkiszolgáló, jó példája annak, hogy hogyan próbálunk meg egy kicsit „nagyobb léptékekben” gondolkodni. Ha azt mondtuk volna, hogy: „Mi elsődlegesen a Linux és a Unix irányába köteleztük el magunkat, és életünkben nem fogunk NT-t használni”, azzal nem segítettünk volna senkin. Ehelyett azt mondtuk: „Hé, a felhasználók Windowst használnak, és átvágják őket!” Ugyanazokkal az eszközökkel kell ellátnunk őket, mint az a kultúra, melyet megpróbálunk építeni. És ez egy kulcsfontosságú fogalom. Miért adtuk ki a Windows 98 dióhéjban című könyvet? Mert nem akarjuk tanítani a windowsos felületet használó embereket arra, hogy mi módon gondolkodnak odaát, a Unixot használó tábor tagjai. Fel akarom ruházni őket hatalommal, és meg akarom mutatni nekik, hogy ők parancsolnak az operációs rendszernek. Ha elolvasod a könyvet, meglátod, hogy megtanít neked a unixos gondolkodásmódból annyit, amennyit ezen a csöppet félsikerült operációs rendszeren használni lehet.

Doc: *Hasonló üzeneteket viszel el a linuxos világba is arról, hogy mi a helyzet a külvilágban?*

Tim: A legfontosabb üzenetem a linuxos közösség számára a Web fontos szerepe. Legyen „a hálózat a számítógép” a jelszó. Ott mindenképp labdába kell rúgni. Kicsit aggaszt az operációs rendszerek körül kialakult háború. Szerintem az igazi kérdés az, hogy hogyan fogunk játszani abban a világban, amely ezekre az operációs rendszerekre épül; bármelyik is legyen az. A Webre alapozott nyílt forráskódú projektekre is jobban oda kellene figyelniük, nagyobb szerepet kellene vállalniuk bennük. Vegyük például az Apache-t, a SendMait, a Qmailt. Még akár a MySQL-t is. Minden, ami a Weben alapul, igazán fontos. Fontos kérdés, hogy milyen lesz a jövő számítógépe. Szerintem egy óriási számítógépre fog hasonlítani. Tehát, hogyan

fejlesszük azokat az eszközöket, amelyek segítségével részt vehetünk ebben az egészben? A Collab.net-en például azt oktatjuk és kutatjuk, hogyan tudnak ez emberek hatékonyabban együttműködni. A Linuxról folytatott beszélgetésekből az derült ki, hogy a mozgalom a GNU projektben és a szabad programban gyökerezik. Szeretnék a usenetes gyökerekről is néhány szót ejteni. Azokról a gyökerekről, melyek az adatok megosztásának módjaihoz vezetnek vissza. Ha azt hisszük, hogy a beszélgetés egy adott program felhasználási szerződési modelljéről szól, és azt, hogy a Microsoftnak szabadon elérhetővé kellene tennie a programjai forrását, és hogy „mi” akkor fogunk győzedelmeskedni, ha „ti”, egyszerű halandók szó nélkül követitek a papság utasításait, akkor mindannyiunknak annyi. A végén az egész a kapcsolattartás és a leleményesség kultúrájáról szól, ez pedig nem fölülről jön, hanem minden irányból. Bizonyos értelemben lehetőség nyílik egy új világ építésére. Túl sok embert látok, amint elhagyják ezt az új világot, és visszamennek dolgozni a régibe, vagy a réginek annak a részébe, amelyik arra a nyílt forrású új világra alapul, amit mindannyian építünk. Visszakanyarodtunk a beszélgetésünk elejére, amikor a pénzről beszéltünk. Ha nem hosszú távon gondolkodsz, a régi rend malmára hajtod a vizet.

Doc: De nagy a kísértés – főleg pénzügyi okokból –, hogy rövid távra tervezzünk.

Tim: Ez így van. És azok, akik ki akarják használni ezeket a lehetőségeket, nem szabad, hogy megfélemezzenek a hosszabb távról, a közös érdekekről. Arról a világról, amit közösen építünk.

Doc: És azért van lehetőség a pénzszerzésre is.

Tim: Pontosan.

Miután kikapcsoltam a magnót, azt ajánlottam Timnek, hogy nézzük meg a Jabbert, az új, nyílt forráskódú, üzennetovábbító rendszert. Augusztusban, az általa szervezett nyílt forráskódú tanácskozáson, már a Jabberrel tartott előadást, és nem sokkal később csatlakozott a Jabber.com igazgatótanácsához. Tim beszélgetése, amit a szabadalmakról folytatott Jeff Bezosszal, a Bounty Questtől vette ki magát. Ez egy olyan webhely, ami összefogja a szabadalmakkal kapcsolatos változásokkal egyetértő közösségeket. Ez az ember pedig továbbra is a maga útját járja.

Doc Searls

(doc@ssc.com) a Linux Journal főszerkesztője és a The Cluetrain Manifesto társszerzője.

Elmozdulás a „miért?”-ről a „miért ne?” felé

Las Vegasban, a Comdexen a North Hallban mutatták be termékeiket az adatátvitellel foglalkozó cégek. Az internetes készülékek pavilonja közepén állított ki a Be, az az operációs rendszereket gyártó cég, amely nemrég állt át az internetes eszközök gyártására. Amíg a Be hősies erőfeszítéseket tett, a teremben más standokon kiállított termékekbe a Linux már teljesen beivódott, a „nagy újdonság” pedig teljesen nyilvánvalónak számított. Az Internet Appliance nevű cég több polcnyi kiszolgálót mutatott be fejlett hibátűrő rendszerrel, erős tartalomvédelemmel, böngészőalapú kezelési és felügyeleti lehetőséggel és más nyálánkságokkal, amit csak remélhet az ember, hogy megtalál egy „kevesebb, mint harmincezer dollárért kapható” teljes adatközpontban. Fut Linuxon? Igen. Ez a nagy üzleti húzás? Nem.

Amíg a Be igyekezett mindenhol megjelenni, addig a Linux csendesesen bemutatta új arcát: egyszerű árucikként jól eladható, alapvető operációs rendszerre vált. Álljon itt néhány Linux-alapú eszköz, amellyel a kiállításon találkoztam:

- Sony VAIO C1 PictureBook hordozható számítógép (Transmeta Crusoe processzorral)
- Snap Servers – hordozható összekapcsolt kiszolgálók a Quantumtól
- Agenda VR3 tenyéryninél is kisebb digitális személyi titkár
- IBM NetVista N2200 vékony ügyfél
- Ericsson Nanorouter 2 átjáró és kiszolgáló
- Nokia Mediascreen Multimedia terminálok

- e-Appliance SuperScaler hálózati eszközök
- ZFLinux Devices – X86 lapkán (és lapkakészleten) beágyazott Linux
- a Gateway Connected Touch Pad internetkészüléke (szintén Transmeta Crusoe processzorral), mely elnyerte a ZDNet és a CNet „Best Consumer Product” díját.

Amikor elbeszélgettem a kiállítókkal, a legtöbben meg sem indokolták, miért Linuxot használnak árucikkeikben. Olyan volt, mintha azt kérdeztem volna tőlük, hogy miért használtak TCP/IP protokollkészletet, esetleg műanyagot a termékeikben.

A beágyazott Linux fertőzővé vált. Ha éppen nincs kéznél jó téma a sajtóban, még mindig ott van gumicsontként: a beágyazott Linux gyors terjedése a legkülönfélébb eszközökben.

Egy csapat sráccal beszélgettem a Micronas pavilonjánál (a Micronas német cég, melynek multimédia lapkái nagyon sok termékben megtalálhatók), akik szóba hozták a NetGem nevű új céget, amely szintén Linux-alapú termékeket gyárt (készülékeiket Európában a televíziós társaságok monitorként használják).

A két vezető európai cégről jut eszembe, hogy a Be kétségtelenül sok mindent tud ajánlani, csakhogy ezeket el is kell adnia. Ennél a pontnál pedig többé már nem annyira a Linux beágyazása okoz fejtörést. A közelmúlt során valamikor elmozdultunk a mierről a miértre felé.

Doc Searls